

Персональні дані

Ім'я Сергій Коваль
Дата народження 14/01/1955

E-mail sergekovalmd@gmail.com
Адреса 2А, Любові Малої проспект, м.Харків, 61039, Україна
Телефон +38 097 1176414

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8699-2324>

Scopus ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56865768000>

Освіта

1972-1978 *Лікувальна справа, Харківський медичний інститут, медичний факультет, Україна*

Післядипломна освіта

2023 Магістр зі спеціальності «Освітні педагогічні науки» Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

1999 *Професор із спеціальності «Кардіологія». Міністерство науки та освіти України.*

1988-1994 *Доктор медичних наук із спеціальності «Кардіологія». Назва дисертації: «Фактори ризику, гуморальні і клітинні порушення в патогенезі гіпертонічної хвороби у осіб молодого віку (клініко- епідеміологічне дослідження)»*

- 1991 *Старший науковий співробітник із спеціальності «Кардіологія».*
Міністерство науки та освіти України.
- 1980-1984 *Кандидат медичних наук із спеціальності «Кардіологія»*
«Ендокринологія». Назва дисертації: «Вміст ендогенних простагландинів в плазмі венозної крові при інфаркті міокарда у хворих на цукровий діабет».
- 1978-1980 *Клінічна ординатура за спеціальністю «Ендокринологія».*
Харківський науково-дослідний інститут ендокринології і хімії гормонів, Україна

Тренінги та курси

- 2025 Сертифікат № 2025-2092-1010345-919973 Майстер-клас «Діагностика ураження органів-мішеней та диференційна діагностика АГ». 12-13 червня 2025 року 20 балів БПР/ 0,7 кредиту ЄКТС ГО «Всеукраїнська Асоціація кардіологів України»
- 2025 Сертифікат № 2025-2399-1016818-101024 Майстер-клас «Сучасні можливості профілактики та лікування коморбідних пацієнтів у світлі останніх наукових досягнень» 12.11.2025 р. 16 балів БПР/ 0,5 кредиту ЄКТС ГО «Українська асоціація профілактичної медицини»
- 2025 Сертифікат № 2025-2163-1014034-100007 Майстер-клас «Терапевтична практика: сучасні підходи до діагностики та лікування внутрішніх хвороб» 11.09.2025 р. 8 балів БПР/ 0,3 кредиту ЄКТС ГО «Українська асоціація медичної освіти»
- 2025 Сертифікат № 2025-2163-1013948-101597 Майстер-клас «Харчова формула здоров'я: сучасні підходи до клінічної дієтології» 10.09.2025 р. 4 балі БПР/ 0,1 кредиту ЄКТС ГО «Українська асоціація медичної освіти»
- 2025 Сертифікат № 2025-2092-1010315-919973 «Артеріальна гіпертензія – коморбідність і супутні захворювання» 12.06.2025 р. 10 балів БПР/ 0,3 кредиту ЄКТС ГО «Всеукраїнська Асоціація кардіологів України»
- 2025 Сертифікат № 2025-2012-1005375-100013 «Клініко-діагностичні аспекти персоніфікованої терапії в світлі сучасних наукових досліджень» 07.03.2025 р. 30 балів БПР/ 1 кредит ЄКТС Полтавський державний медичний університет
- 2024 Сертифікат № 2024-1037-3708280-100005 «4-й Національний конгрес «Серце і судини»» 25.10.2024 р. 30 балів БПР/ 1 кредит ЄКТС ГО «Міжнародна асоціація медицини»
- 2024 Сертифікат № 2024-2092-1000915-991076 «XXV Національний конгрес кардіологів» 25. 09.2024 р. 30 балів БПР/ 1 кредит ЄКТС ГО «Всеукраїнська Асоціація кардіологів України»
- 2023 Магістратура в галузі знань "Освіта/Педагогіка", спеціальність "Освітні педагогічні науки". Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут".

2023 Сертифікат № 2023-1037-5507507-100025 «3-й Національний конгрес
«Серце і судини»» 3.11.2023 р. 30 балів БІР/ 1 кредит ЄКТС ГО
«Міжнародна асоціація медицини»

Досвід праці

- 1998-1999 *Професор кафедри внутрішніх хвороб, лікувальної фізичної культури та спортивної медицини. Харківський державний медичний університет. Часткова зайнятість.*
- 1996-дотопер *Завідувач відділу артеріальної гіпертензії та профілактики її ускладнень. Харківський науково-дослідний інститут терапії (з 2023 року - ДУ “Національний інститут терапії імені Л.Т.Малої НАМН України”, м. Харків).*
- 1986-1996 *Старший науковий співробітник відділу артеріальної гіпертензії. Харківський науково-дослідний інститут терапії, м. Харків*
- 1983-1986 *Молодший науковий співробітник лабораторії профілактики артеріальної гіпертензії. Філія Українського НДІ кардіології імені академіка М.Д. Стражеска.(з 1986 року- Харківський науково-дослідний інститут терапії, м. Харків).*

Участь в атестації наукових кадрів (як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради)

- 2021 **Офіційний опонент дисертації Манської К. Г.** «Гормональні, метаболічні та поведінкові особливості первинного ожиріння у жінок молодого віку», подану до спеціалізованої вченої ради Д 64.564.01 Державної Установи «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.14 – ендокринологія (2021 рік).
- 2021 **Офіційний опонент дисертації Кисиленко К.В.** «Роль інтерлейкіну-22 в формуванні атерогенного ризику у хворих на гіпертонічну хворобу з ожирінням», що, подана до спеціалізованої вченої ради Д 64.600.04 при Харківському національному медичному університеті МОЗ України на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.02 – внутрішні хвороби (2021 рік).
- 2021 **Офіційний опонент дисертації Сербенюк К. І.** «Функціональний стан нирок і прогностичні маркери його динаміки в пацієнтів з резистентною артеріальною гіпертензією», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.11-кардіологія до спеціалізованої вченої ради Д 26.616.01 в ДУ «ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М. Д. Стражеска» НАМН України (2021 рік).
- 2021 **Рецензент дисертації Куті І.М.** «Патогенетичне та прогностичне значення васкулоендотеліального фактору росту – А при гострому інфаркті міокарда з

- елевацією сегменту ST», подану», яку подано до разової спеціалізованої вченої ради ДФ 64.000.002 ДУ "Національний інститут терапії імені Л.Т.Малої НАМН України" (м. Харків) на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 222 «Медицина» спеціалізація 14.01.11 «Кардіологія» (2021 рік).
- 2021 **Офіційний опонент дисертації Рак Н.О.** «Особливості клінічного перебігу артеріальної гіпертензії, поєднаної з дисплазією сполучної тканини», яку подано до разової спеціалізованої вченої ради ДФ 35.600.022 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького МОЗ України на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22 – «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 – «Медицина» (24.06.2021 рік).
- 2021 **Офіційний опонент дисертації Корчагіної Д.А.** «Оптимізація лікування артеріальної гіпертензії у хворих з коморбідним порушенням функції щитоподібної залози», яка подана до разової спеціалізованої вченої ради ДФ 36.687.022 Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України для захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 222 «Медицина» (спеціалізація 14.01.11 – «Кардіологія») (2021 рік).
- 2021 **Офіційний опонент дисертації Филенко Я. М.** «Клініко-патогенетичне значення адипокінів у пацієнтів із гіпертонічною хворобою у поєднанні з хронічною хворобою нирок» яка подана до Спеціалізованої вченої ради ДФ 64.609.037 Харківська медична академія післядипломної освіти за спеціальністю 222 – Медицина (14.01.02 — внутрішні хвороби).
- 2023 **Офіційний опонент дисертації Селюк О. В.** «Коморбідність у хворих на артеріальну гіпертензію комбатантів: клініко-епідеміологічні особливості, скоринг професійного довголіття» яка подана до Спеціалізованої вченої ради ДФ 26.717.005 Українська військово-медична академія за спеціальністю 222 – Медицина
- 2023 **Офіційний опонент дисертації Скакун О.З.** «Клініко-патогенетичні особливості перебігу та лікування пневмонії, асоційованої з коронавірусною хворобою (COVID-19), у пацієнтів із артеріальною гіпертензією» : Доктор філософії : спец.. 222 - Медицина : дата захисту 2023-11-13; . Івано-Франківський національний медичний університет
- 2024 **Офіційний опонент дисертації Рековець О. Л.** «Клініко-патогенетичне обґрунтування індивідуалізованих діагностичних підходів та лікувальних програм при резистентній артеріальній гіпертензії» яка подана до спеціалізованої вченої ради Д 26.003.08 Національний медичний університет імені О. О. Богомольця за спеціальністю 14.01.11 – Кардіологія
- 2024 **Офіційний опонент дисертації Панкова О. А.** «Клініко-патогенетичне значення катестатину та релаксину-2 у пацієнтів з гіпертонічною хворобою у поєднанні з цукровим діабетом 2 типу» яка подана до разової спеціалізованої вченої ради СВР 62_5622 Харківський національний медичний університет Доктор філософії : спец.. 222 - Медицина. (13.06.2024 р)
- 2024 Рецензент дисертації **Радченко А. О.** « Патогенетичні механізми розвитку передчасного старіння у хворих з артеріальною гіпертензією і субклінічним гіпотиреозом та оптимізація лікувально-профілактичних заходів» : Доктор філософії : спец.. 222 - Медицина ДУ«Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої Національної академії медичних наук України» (06.09.2024 р.)
- 2025 **Офіційний опонент дисертації Целік Н.Є.** «Оптимізація ведення та покращення прогнозу у хворих на артеріальну гіпертензію на підставі вивчення

електрофізіологічних процесів шлуночків серця» : Доктор філософії : спец.. 222 - Медицина Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (14.07.2025)

2025 **Офіційний опонент дисертації Канищева О.В.** «Оптимізація ведення пацієнтів з артеріальною гіпертензією на підставі вивчення короткострокової варіабельності артеріального тиску» : Доктор філософії Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (23.06.2025)

2020 -дотепер *Викладач для PhD студентів, освітній компонент: «Інноваційна педагогіка»*

Клінічний досвід

Досвідчений у курації і консультації пацієнтів з широким спектром серцево-судинних захворювань.

Дослідницький досвід - керівництво НДР

- Науковий керівник 12 науково-дослідних робіт ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т.Малої НАМН України» (м. Харків) з 1996 року.
- Науковий керівник науково-дослідної роботи ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т.Малої НАМН України» (м. Харків) «Розробити персоніфіковані методи зниження ризику серцево-судинних подій (серцево-судинних уражень і смерті) в когортах учасників бойових дій та цивільних осіб, які перенесли хронічний стрес воєнного часу» № держреєстрації 0125U002030 (2025-2027pp.)
- Науковий керівник науково-дослідної роботи ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т.Малої НАМН України» (м. Харків) «Розробити диференційовані підходи до зниження серцево-судинного ризику у хворих на артеріальну гіпертензію з цукровим діабетом 2 типу, які пережили хронічний стрес воєнного часу» № держреєстрації 0123U100668 (2022- 2024 pp.)
- Науковий керівник науково-дослідної роботи ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т.Малої НАМН України» (м. Харків) «Розробити методи оптимізації лікування хворих на артеріальну гіпертензію з ожирінням на підставі вивчення гуморальних і епігенетичних факторів та параметрів мікробіоти кишечника» № держреєстрації 0120U000070 (2020-2022 pp.)
- Академічне написання статей.
- Статистика; оглядова статистика, параметрична і непараметрична статистика, аналіз виживаності (Kaplan-Meier, Cox-analyses), ROC-аналіз, моделювання.
- Презентація статистичних даних.

Доповіді з дисциплін для лікарів і науковців

2019-2023 Теми лекцій: "Гіпертонічна хвороба-есенціальна артеріальна гіпертензія: етіологія і патогенез", "Артеріальна гіпертензія: діагностика, лікування і профілактика", "Сучасні європейські і американські рекомендації з проблеми есенціальної артеріальної

гіпертензії", "Вторинні артеріальні гіпертензії: діагностика, диференційна діагностика та лікування", "Порушення серцевого ритму. Етіопатогенез, клініка, діагностика і лікування", "Сучасні аспекти діагностики і лікування хронічної серцевої недостатності", "Хронічна серцева недостатність і коморбідні захворювання", "Некоронарогенні захворювання серця: підходи до діагностики і лікування", "Профілактика і лікування фібриляції передсердь", "Антикоагулянтна терапія у профілактиці ускладнень фібриляції передсердь", "Артеріальна гіпертензія і цукровий діабет", "COVID-19 і артеріальна гіпертензія", "Ураження нирок при артеріальній гіпертензії", "Кишкова мікробіота і артеріальна гіпертензія".

Діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях

-
- Член Правління Всеукраїнської асоціації кардіологів України
 - Віце-Президент Української ліги гіпертензії
 - Професійний член Європейського товариства кардіологів (European Society of Cardiology)
 - Дійсний член Європейського товариства гіпертензії (European Society of Hypertension)
 - Дійсний член Всеукраїнської антигіпертензивної асоціації
 - Дійсний член Українського товариства терапевтів
 - Дійсний член Української асоціації профілактичної медицини
 - Дійсний член Всеукраїнської асоціації аритмологів України

Володіння мовами

англійська (B2), українська.

Scientific grants

2020-2022 "To develop methods of optimizing the treatment of patients with arterial hypertension with obesity based on the study of humoral and epigenetic factors and intestinal microbiota parameters" (Government Registered Number 0120U000070), Grant of the National Academy of Medical Science of Ukraine (equivalent to 120 000 EURO),

2023-2024 "To develop differentiated approaches to reduce cardiovascular risk in hypertensive patients with type 2 diabetes who experienced chronic wartime stress (Government registered Number 0123U100668), Grant of the National Academy of Medical Science of Ukraine (equivalent to 130 000 EURO),

1. Коваль С.М., Снігурська І.О., Юшко К.О., Мисниченко О.В., Гальчинська В.Ю. Особливості складу мікробіоти кишечника у хворих на артеріальну гіпертензію з абдомінальним ожирінням // Патологія.- 2021. -Т.18, № 3 (53).-С.303-310. (Web of Science).
2. Babiychuk L.V., Koval S.M., Babiychuk V.G., Nikoltenko J.A., Pasiyeshvili N.M. Histological Changes in the Myocardial Structure of Old Hypertensive Rats under the Influence of Cryopreserved Nucleated Cells from Umbilical Cord Blood // Advances in Gerontology.- 2021.- Vol. 11(1).-P. 64–69. (Scopus).
3. Коваль С.М., Рєзнік Л.А., Старченко Т.Г., Пенькова М.Ю., Мисниченко О.В. Гендерні відмінності характеру харчування хворих працездатного віку з ожирінням та артеріальною гіпертензією // Проблеми ендокринної патології. **2021; 3:** 47-51. (Scopus)
4. Pankiv VI, Koval SM, Pankiv IV, Mysnychenko OV. Vitamin D status in outpatients attending the endocrinology center in carpathian region // Проблеми ендокринної патології. -**2021.- № 4.-** С. 50-56. (Scopus).
5. Милославский Д.К., Мисниченко О.В., Пенькова М.Ю., Щенявская Е.Н., Коваль С.Н. Абдоминальное ожирение и кишечная микробиота (Обзор литературы) // Georgian Medical News. -2021.- № 7-8 (316-317).- С. 142-146. (Scopus).
6. Коваль С.М., Снігурська І.О., Мисниченко О.В., Літвінова О.М. Інсулінорезистентність та її взаємозв'язки з кардіо-метаболічними факторами у хворих на артеріальну гіпертензію з ожирінням // Проблеми ендокринної патології. 2022; 2:32-38. (Scopus).
7. Коваль С.М., Юшко К.О., Снігурська І.О., Мисниченко О.В. Можливості покращення параметрів вуглеводного і ліпідного обмінів у хворих на артеріальну гіпертензію з ожирінням шляхом корекції порушень мікробіоти кишечника // Проблеми ендокринної патології. 2022; 3:21-26. (Scopus).
8. Koval S.M., Snihurska I.O., Yushko K.O., Mysnychenko O.V., Lytvynova O.M. Quantitative characteristics of gut microbiota in patients with arterial hypertension// Georgian Medical News. 2022;7 (328):1-5. (Scopus).
9. Коваль С.М., Мисниченко О.В., Пенькова М.Ю., Литвинова О.М., Березін О.Є. Ефективність додавання метформіну до терапії статинами для корекції продіабетогенних змін у хворих з артеріальною гіпертензією та ожирінням // Проблеми ендокринної патології. 2022; 4:15-21. (Scopus).
10. Коваль С.М., Рєзнік Л. А., Старченко Т. Г. Тривожно-депресивні порушення у хворих на артеріальну гіпертензію, які перебували в зоні бойових дій // Український терапевтичний журнал. – 2023. - № 2. – С. 34-39.
<https://doi.org/10.30978/UTJ2023-2-34>
11. Коваль С.М., Пенькова М.Ю., Мисниченко О.В. Хронічний стрес воєнного часу як чинник тривожних і депресивних розладів у хворих на цукровий діабет 2 типу та артеріальну гіпертензію // Проблеми ендокринної патології. – 2023. - № 3.- С. 48-54.
<https://doi.org/10.21856/j-PEP.2023.3.06>
12. Коваль С.М., Пенькова М.Ю., Мисниченко О.В. Зміни характеру перебігу захворювання у пацієнтів з артеріальною гіпертензією та цукровим діабетом 2 типу - представників цивільного населення після тривалого перебування в зоні бойових дій // Міжнародний ендокринологічний журнал.– 2023. – Т. 19, № 8. – С. 586-591.
<https://doi.org/10.22141/2224-0721.19.8.2023.1342>
13. Коваль С.М., Снігурська І.О., Мисниченко О.В., Пенькова М.Ю., Гальчинська В.Ю. Циркулююча мікроРНК-21-3р у хворих на артеріальну гіпертензію // Український терапевтичний журнал. – 2024. - № 1. - С. 14-20.
<https://doi.org/10.30978/UTJ2024-1-43>

14. Коваль С., Рієзнік Л., Старченко Т. та Милославський Д. Підвищення альбумін-креатинінового співвідношення сечі як один з найбільш ранніх маркерів ураження нирок у хворих на артеріальну гіпертензію та цукровий діабет 2-го типу// Міжнародний ендокринологічний журнал – 2024. – Т. 20, № 4. – С. 272-277.
<https://doi.org/10.22141/2224-0721.20.4.2024.1405>
15. Коваль С.М., Рєзнік Л.А., Мисниченко О.В., Пенькова М.Ю. Ефективність фіксованої комбінації емпагліфлозину з метформіном у зниженні серцево-судинного ризику у хворих з неконтрольованою артеріальною гіпертензією та декомпенсованим цукровим діабетом 2 типу // Український терапевтичний журнал. - 2024. - № 3. – С. 30-37.
<https://doi.org/10.30978/UTJ2024-3-12>
16. Коваль С.М., Старченко Т.Г., Рєзнік Л.А. Цистатин С як ранній маркер ураження нирок при артеріальній гіпертензії // Актуальні проблеми сучасної медицини. - 2024. – Т. 3, № 87. – С. 188-194. <https://doi.org/10.31718/2077-1096.24.3.188>
17. Милославський Д.К., Коваль С.М., Щенявська О.М. Альбумін-креатинінове співвідношення у сечі: діагностичне та прогностичне значення щодо уражень нирок за умов артеріальної гіпертензії та цукрового діабету 2 типу (огляд літератури) // Артеріальна гіпертензія та серцево-судинні захворювання. – 2024. - №2. - С. 5-15.
<https://doi.org/10.22141/2224-1485.1.2.2024.361>
18. Милославський Д.К., Коваль С.М. До проблеми оптимальної антигіпертензивної терапії хворих на артеріальну гіпертензію з цукровим діабетом 2 типу (за даними Рекомендацій Європейського товариства з гіпертензії 2023 року) // Східноєвропейський журнал внутрішньої та сімейної медицини. – 2024. - № 1. - С. 120 – 127.
<https://doi.org/10.15407/internalmed2024.01.120>.
19. Коваль С.М., Рєзнік Л.А., Старченко Т.Г. Раптова серцева смерть. Частина І. Оцінка ризику, первинна та вторинна профілактика при різних клінічних станах // Український терапевтичний журнал.-2025.- № 2.- С.106-116. (SCOPUS-Q4).
<https://doi.org/10.30978/UTJ2025-2-106>
25. Коваль С.М., Рєзнік Л.А., Старченко Т.Г. Раптова серцева смерть. Оцінка ризику, первинна та вторинна профілактика при різних клінічних станах. Частина ІІ // Український терапевтичний журнал.-2025.- № 3.- С. 106-116. (SCOPUS-Q4).
26. Pankiv V. I., Yuzvenko T. Y., Vasiuk V. L., Maslyanko V. A., Koval S. M. Predictors of diabetes distress in patients with type 2 diabetes mellitus // Міжнародний ендокринологічний журнал.- 2025.- № 4.- С. 428-432. (SCOPUS-Q4).
<https://doi.org/10.22141/2224-0721.21.4.2025.1570>
27. Чернявська І. В., Бондар Г. Ю., Хорошун Е. М., Кириченко І. І., Коханівський В. В., Коваль С. М., Константінова Г. В., Матяш А. В. Функціонально-метаболичні порушення внаслідок гострого перорального отруєння енергетичними напоями серед військовослужбовців (огляд літератури та клінічний випадок) // Проблеми ендокринної патології.- 2025.- № 3.- С. 43-50.
<https://doi.org/10.21856/j-PEP.2025.3.06> (SCOPUS-Q4).